



ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ  
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И  
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ



ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА  
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА  
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

*Приложение  
към протокол от проведена писмена процедура  
за неприсъствено вземане на решение от ТРГ  
за разработване на ПО – м. Септември 2020 г.*

## **П Р О Т О К О Л**

**От дискуссионна среща в рамките на писмена процедура за неприсъствено вземане на решение от Тематичната работна група за разработване на Програма за образование за програмен период 2021 – 2027 г.**

**1 октомври 2020 г., чрез платформа Zoom**



## 1. ПРОГРАМА

Откриване на дискуссионната среща
<i>т. 1</i> Представяне на версия 1.0 на Програма за образование за програмен период 2021 – 2027 г.
<i>т. 2</i> Представяне на получените становища в рамките на писмена процедура за неprisъствено вземане на решение – м. Септември 2020 г. за одобрение на версия 1.0 на Програма за образование за програмен период 2021 – 2027 г.
<i>т. 3</i> Дискусия
Закриване на дискуссионната среща



## 2. ОПИСАНИЕ НА ТОЧКИТЕ ОТ ПРОГРАМАТА

### Откриване на дискуссионната среща

Г-жа Мария Станевска, директор на дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“ (ПНО) на Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ИА ОПНОИР), в качеството си на ръководител на Секретариата на Тематичната работна група (ТРГ) за разработване на Програма за образование за програмен период 2021 – 2027 г. (ПО), представи накратко организационните уточнения и техническите детайли, свързани с използването на платформата Zoom, които следва да се спазват за ефективното провеждане на дискуссионната среща.

Дискуссионната среща в рамките на писмена процедура за непосъствено вземане на решение от ТРГ за разработване на ПО беше открито от г-н Кирил Гератлиев, заместник-председател на ТРГ за разработване на ПО.

Заместник-председателят на ТРГ приветства участниците в дискуссионната среща. Той припомни, че от първото присъствено заседание на ТРГ, на което беше обсъдена визията на Програмата, е изминала почти една година изпълнена с усилена работа, ползотворно сътрудничество, но и с големите предизвикателства в резултат на пандемията от COVID-19, което наложи нов вид подход и на работа, и на комуникация. Г-н Гератлиев представи накратко предприетите действия от страна на Министерството на образованието и науката и Секретариата на ТРГ на ПО след проведеното първо заседание – предприети действия през 2019 г. за попълване на фишове от страна на членовете на ТРГ, процедура за непосъствено вземане на решения от страна на ТРГ вместо второ присъствено заседание поради усложнената епидемична обстановка и въведеното извънредно положение през месец март 2020 г., изпращане на проекта на Програмата за неофициално съгласуване от Европейската комисия (ЕК) на 31 март 2020 г., получени неофициални коментари от ЕК през май, отразяване на получените коментари и подготвяне на вариант 0.1 на Програма за образование, съобразно новия ѝ обхват, съгласно Решение № 495 на Министерски съвет от 21 юли 2020 г. и Решение № 496 на Министерски съвет от 21 октомври 2020 г.

Предвид, че част от членовете на ТРГ са и членове на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. (ОПНОИР), в чиито функции е одобрение на изменение на ОПНОИР, в началото на дискуссионната среща г-н Кирил Гератлиев, който е и Ръководител на Управляващия орган на ОПНОИР, представи кратка информация за новата приоритетна ос, която ще бъде допълнена в ОПНОИР във връзка с инициативата REACT-EU. Тази инициатива е част от пакета инструменти, които бяха предложени от ЕК в края на месец май 2020 г. като ответни мерки на Европейския съюз по отношение на кризата, свързана с коронавируса. Ресурсът, който е разпределен към ОПНОИР, е в размер на 176 024 700 лева. Към настоящия момент се подготвя изменението на ОПНОИР и е започнал процесът на разработване на критериите за подбор на операция с дейностите по REACT-EU.

Към срещата се присъедини и заместник-министърът на образованието и науката г-жа Карина Ангелиева – Председател на ТРГ за разработване на ПО, която информира, че Европейската комисия е представила три ключови инициативи в областта на образованието и науката. Те включват пакет от мерки и действия за изграждане на Европейско образователно пространство, за динамизиране на Европейското научноизследователско пространство и нов План за действие в областта на цифровото образование. Излагайки визия за европейското образователно пространство, която да бъде постигната до 2025 г., Комисията предлага нови инициативи, повече



инвестиции и по-силно сътрудничество на държавите-членки, за да помогне на всички европейци от всички възрасти да се възползват от богатата оферта на ЕС за образование и обучение. Новият План за действие за цифрово образование, отразяващ уроците, извлечени от коронавирусната криза, представя стъпките за високоефективна дигитална образователна екосистема с разширени цифрови компетенции за дигитална трансформация.

Също така е обновена и комуникацията за Европейското научноизследователско пространство. С новата визия за европейско научноизследователско пространство амбицията е да се укрепи научната база на Европа и подпомогне трансформирането на идеите в иновативни продукти в полза на бизнеса и обществото, и да се засилят инвестициите в ранно кариерно развитие на младите изследователи.

## 1. Представяне на версия 1.0 на Програма за образование за програмен период 2021 – 2027 г.

Г-н Иван Попов, заместник-изпълнителен директор на ИА ОПНОИР, представи информация за версия 1.0 на ПО. Той припомни, че при разработването на Програмата всички членове на ТРГ са имали възможност да участват чрез попълване на фишове, на база своите компетентности, компетенциите на институциите, които представляват, да идентифицират конкретни нужди, дейности, целеви групи, бенефициенти, продукти, цели и резултати, които би следвало да бъдат адресирани от Оперативната програма. Този разработен първи проект на програма бе одобрен чрез писмена процедура за неprisъствено вземане на решение от ТРГ през м. май 2020 г. и бе изпратен на службите на ЕК за неформални консултации. Г-н Попов информира, че през месеците май, юни и юли се проведе допълнително технически срещи с Комисията за доуточняване на коментарите и подхода на тяхното отразяване. През месец август съгласувателна таблица е изпратена до ТРГ с всички коментари на ЕК, както и предложенията на Секретариата на ТРГ за отразяването им. Той представи ключовите коментари от ЕК, които са отразени в представената за разглеждане и одобрение на писмената процедура на ТРГ версия 1.0 на ПО, а именно:

- Програмата да бъде еднофондова, подкрепена единствено по линия на Европейския социален фонд+ (ЕСФ+), като този коментар е отразен с Решението на Министерския съвет за създаване на новата „Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ и отделянето на науката от ПО;
- Положително са оценени структурирането и идентифицирането на нуждите, като се препоръчва да се допълнят анализи относно научни уроци от програмен период 2014 – 2020 г, демаркацията и допълняемостта с националните програми както и другите оперативни програми;
- С оглед на ключовото значение за краткосрочните преходи на пазара на труда, както и по отношение на работодателите, които участват в учебния процес се предлага практическото обучение във висшето образование да бъде насърчавано и приоритетно да се инвестира в него;
- Предлага се разработването на методология на включените в Програмата специфични индикатори за краен продукт и резултат;
- С оглед насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани на трети страни и на маргинализирани общности като ромите е предложено включването на Специфична цел (СЦ) viii „Насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави и на маргинализирани общности, като например ромите“ разписана в член 4, параграф 1 от предложението на Европейския парламент и Съвета за Регламент относно ЕСФ+;



- Съгласно идентифицираните нужди в Приложение Г към Доклада за България от Европейския семестър за 2019 г., включващ задълбочен преглед относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси, се препоръчва включването на Специфична цел vi „Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност“;
- Предлага се мерките които обхващат качеството на образованието и цифровите умения да бъдат включени по Специфична цел iv на ЕСФ+, като отпаднат от Специфична цел v.
- Предлага се дейностите и мерките, предвидени във висшето образование и започването на изследователска кариера, да бъдат пряко свързани с мерките по Специфична цел iv, така че да се осигури допълнително взаимодействие между фондовете на ЕС;
- Предлага се да се отчете различната категория на Югозападен район за планиране, включително и по отношение на индикаторите.

Г-н Попов обясни, че след прехвърляне на дейностите за наука в нова програма, за да се компенсира дебалансирането на структурата на ПО, се разработиха три приоритета, които той представи подробно пред участниците в срещата – Първи приоритет „Приобщаващо образование и образователна интеграция“, който включва три специфични цели *Специфична цел V* „Насърчаване на равния достъп до и завършването на качествено и приобщаващо образование и обучение, по-специално за групите в неравностойно положение, от образованието и грижите в ранна детска възраст през общото и професионалното образование и обучение до висшето образование, както и образованието и ученето в зряла възраст, включително улесняване на мобилността с учебна цел за всички“, *Специфична цел VI* „Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност“, и *Специфична цел viii* „Насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави и на маргинализирани общности, като например ромите“, Втори приоритет „Модернизация и качество на образованието“ включва *Специфична цел iv* „Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения“, а Трети приоритет е „Връзка на образованието с пазара на труда“, който включва *Специфична цел iv* „Подобряване на качеството, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда в подкрепа на придобиването на ключови умения, включително цифрови умения“ и *Специфична цел vi* „Насърчаване на ученето през целия живот, по-специално гъвкавите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация за всички, като се вземат предвид цифровите умения, по-доброто предвиждане на промените и изискванията за нови умения, улесняването на преходите в професионалното развитие и насърчаването на професионалната мобилност“.

**2. Представяне на получените становища в рамките на писмена процедура за неписъствено вземане на решение – м. Септември 2020 г. за одобрение на версия 1.0 на Програма за образование за програмен период 2021 – 2027 г.**

Г-жа Мария Станевска, директор на дирекция ПНО, ИА ОПНОИР, представи накратко в презентацията получените до момента на провеждането на дискуссионната среща



становища/предложения в рамките на писмена процедура за неприсъствено вземане на решение – м. Септември 2020 г. за одобрение на версия 1.0 на Програма за образование за програмен период 2021 – 2027 г., както следва:

- От *Националния статистически институт* предложение по отношение на прецизиране на системата от индикатори в Програмата и актуализиране на някои от статистическите данни в стратегическата част.
- От *Национално сдружение на общините на Р България* по отношение на т. I на Програмата, Приоритет 1 „Приобщаващо образование и образователна интеграция“ и Приоритет 3 „Връзка на образованието с пазара на труда“.
- От *Министерство на регионалното развитие и благоустройството – Управляващ орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г.* за по-голяма яснота за методологията на програмиране на инструмента ВОМР; Допълнителен преглед на мерките в рамките на отделните приоритети, като се предвиди изпълнение и чрез интегрирани териториални инвестиции (ИТИ) за мерките, за които това е подходящо, с оглед синергия с инфраструктурните мерки по Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027; и по отношение на дейност „Създаване на Центрове за високи постижения в ПОО“.
- Съвместно становище от представители на *Българска академия на науките и Съвета на ректорите на висшите училища в Р България и Селскостопанска академия* по отношение на Приоритет 3 „Връзка на образованието с пазара на труда“, прецизиране на дейността „Преход към дуалното образование във висшето образование“ и някои други дейности; препоръчва се висшите училища и научните организации да разходват средства по Програмата под формата на „грантове“ за научни постижения на лица и колективи с възможност за реализация на проектни идеи, както и да се преразгледат стойностите на някои индикатори, както и корекции на данните в текста на обосновката на Програмата; предлага се чрез ПО да бъдат създадени механизми за автоматично/ облекчено признаване на дипломите на ученици/студенти от страните ЕС (+Г24) и възможността за създаване на нов тип докторантура, която не е базирана на държавна поръчка, а е построена на проектен принцип.
- От *Фонда на фондовете – Фонд мениджър на финансовите инструменти в България* по отношение на изключването на подкрепата чрез финансови инструменти и е направено предложение по Приоритет 3 да бъде включен текст, че по отношение на действията, които ще бъдат осъществени чрез финансови инструменти, те ще бъдат по-конкретно определени след приключване на Предварителната оценка за прилагане на финансови инструменти.
- От *група организации, работещи в сферата на социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи* предложение за допълване на обосновката на Специфична цел viii; да се допълнят целевите групи по СЦ v и СЦ viii с „малцинства/роми“; по отношение на Приоритет 1, СЦ v, дейност 1.5 и дейностите по операция „1. Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното образование“ и операция „2. Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училищното образование“; по Приоритет 1, СЦ viii, както и предложение за включване на 2 нови операции: Утвърждаване на интеркултурното



образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система. Преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и културна идентичност и Насърчаване участието на родителите в образователния процес: иновативна операция, допълваща средствата за работа с уязвими групи по чл. 52а от Наредбата за финансирането на училищата и детските градини.

- От Държавната агенция „Безопасност на движението по пътищата“, които посочват, че темата за безопасността е коректно застъпена във версията на Програмата за образование.
- От страна на представителите на *направление „Висше образование“ на Министерството на образованието и науката* – се обръща внимание, че част от предвидените дейности, свързани с дуалното обучение във висшето образование, вече са извършени по Проект на EDU-LAB, финансиран по Програмата за трансгранично сътрудничество и в тази връзка да бъде преосмислен подходът, да се наблегне на надграждане на вече постигнатите резултати.
- От *Министерството на младежта и спорта* по отношение включването в Приоритет 3 на подкрепа за двойна кариера за спортистите и треньорските кадри и по-специално следните мерки: кариерно ориентиране, предоставяне на възможности за обучение, квалификация и преквалификация на спортистите с цел повишаване на конкурентоспособността им, и ефективния преход от спорта към пазара на труда, и втората дейност – насърчаване на бизнеса чрез определени стимули за наемане на спортисти и треньори, които са участвали в специализирани обучения и програми за двойна кариера, провеждани от висши училища.

Г-жа Станевска посочи, че са постъпили и други предложения в режим проследяване на промените, които ще бъдат отразени.

### 3. Дискусия

След представяне на версия 1.0 на ПО и постъпилите становища в рамките на писмената процедура за неприсъствено вземане на решение от страна на ТРГ за разработване на ПО, стартирала през м. Септември 2020 г. се даде начало на дискусията, чрез която всички представители на ТРГ имаха възможност активно да участват в обсъждането на версията на Програмата и представените коментари.

Бяха направени изказвания от страна на представителите на групата организации, работещи в сферата на социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи г-н Деян Колев, на Министерството на младежта и спорта г-жа Виктория Рачева-Славкова, на Асоциацията на индустриалния капитал в България г-жа Росица Стелиянова, на Министерството на регионалното развитие и благоустройството г-н Ивайло Стоянов, на Центъра за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства г-н Лало Каменов, на Българската академия на науките чл.-кор. Константин Хаджииванов и на Фонда на фондовете (Фонд мениджър на Финансовите инструменти в България) г-жа Кремена Григорова (която се включи в дискусията чрез писмен коментар в чата на платформата поради технически проблем).



В края на дискусиата заместник-министър Ангелиева подчерта, че УО очаква обратна връзка по предложенията, свързани с ПО, и прикани членовете да изпратят допълнителни предложения за промени, мнения, коментари и идеи във възможно най-кратък срок, за да може до 14 октомври 2020 г. те да бъдат обобщени и отразени в проекта на ПО, който да се изпрати за одобрение на състава на ТРГ на следващия етап от писмената процедура.

## Закриване на дискуссионната среща

След изчерпване на точките от програмата на дискуссионната среща заместник-министърът на образованието и науката г-жа Карина Ангелиева благодари на всички за участието в заседанието на ТРГ, като подчерта, че е важно да се разгледат още веднъж идеите и програмните предложения съгласно новите инициативи на Европейската комисия, тъй като това са конкретни мерки и предложения до 2025 г. в областта на образователните системи и за укрепване на научната сфера.

Тя добави, че трябва да се работи за по-добра синергия между програмните инструменти и да се използват различните възможности, които те дават, така че да се надградят направените инвестиции. Важно е да има допълване между националните програми, които задават политиките, и европейските, тъй като така може да се постигне по-мощна реализация.

Г-жа Ангелиева обърна внимание, че презентациите от проведената дискуссионна среща ще бъдат публикувани на интернет страницата на ИА ОПНОИР и благодари за положителните отзиви за проведената дискуссионна среща.





### 3. ПРИСЪСТВЕН СПИСЪК:

#### Членове на ТРГ

Институция/ организация/програма	Представител
Председател Министерство на образованието и науката	Карина Ангелиева
Заместник-председател Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“	Кирил Гератлиев
Министерство на образованието и науката направление „Хоризонтални образователни политики и програми“	Александра Димитрова
	Нели Ненчева
Министерство на образованието и науката <i>Направление „Наука и университети“</i>	Янита Жеркова
Министерство на образованието и науката направление „Висше образование“	Ивана Радонова
	Искра Йошовска
Министерство на образованието и науката <i>Направление „Училищни политики и инструменти“</i>	Борис Шейнин
Министерство на образованието и науката дирекция „Управление и изпълнение на проекти“	Гергана Станчева
Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“	Иван Попов
	Мария Станевска
	Стефка Пилева-Малиновска
Администрация на Министерски съвет <i>Дирекция „Централно координационно звено“</i>	Вера Маркова
	Людмила Тозева
Министерство на икономиката <i>Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“</i>	Росен Драганов
	Велина Попова
Министерство на околната среда и водите	Магдалена Димитрова



Институция/ организация/програма	Представител
Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“	
Министерство на регионалното развитие и благоустройството Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“	Ивайло Стоянов
Министерство на труда и социалната политика Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“	Десислава Георгиева-Ушколова Ташка Габровска
Агенция за социално подпомагане Дирекция „Международно сътрудничество, програми и европейска интеграция“	Милена Енчева Анна Ангелова
Министерство на финансите Дирекция „Национален фонд“	Светлана Кинева
Министерство на финансите Дирекция „Държавни помощи и реален сектор“	Страхил Стоев
Министерство на финансите Дирекция „Икономическа и финансова политика“	Калоян Стойчев
Министерство на младежта и спорта	Виктория Рачева-Славкова
Министерство на културата	Елиянка Михайлова
Министерство на земеделието, храните и горите Дирекция „Морско дело и рибарство“	Евгения Черкезова
Министерство на земеделието, храните и горите Дирекция „Развитие на селските райони“	Илияна Марковска
Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“	Галя Иванова
Държавна агенция за закрила на детето	Ваня Кирилова
Агенция за хората с увреждания	Ива Ангелова



Институция/ организация/програма	Представител
Национален съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси	Росица Иванова
Национална агенция за професионално образование и обучение	инж. Емилияна Димитрова
Център за оценяване в предучилищното и училищното образование	Неда Кристанова
Център за информационно осигуряване на образованието	Ивелина Георгиева
Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства	Лало Каменов
Национален център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти	Светлана Любенова
Национален център за информация и документация	Вержиния Цанкова
Комисия за защита от дискриминация	доц. д-р Надежда Йонкова
Регионален съвет за развитие на Североизточен район	проф. Стефан Желев
Регионален съвет за развитие на Северозападен район	Илиана Филипова
Регионален съвет за развитие на Югоизточен район	Владимир Крумов
Регионален съвет за развитие на Югозападен район	Теодора Вълкова
Българска търговско-промишлена палата	Маргарита Дамянова
Асоциация на индустриалния капитал в България	Росица Стелиянова
Българска стопанска камара	Светлана Дончева
Съюз за стопанска инициатива	Боряна Белчева
	Иво Костов
Конфедерация на труда „Подкрепа“	Валери Апостолов
Национален съвет за интеграция на хората с увреждания	Веска Събева



Институция/ организация/програма	Представител
Национално сдружение на общините в Република България	Теодора Дачева
Българска академия на науките	чл.-кор. Константин Хаджииванов
Съвет на ректорите на висшите училища в Република България	доц. д-р Цветана Стоянова
	д-р Николай Янев
Селскостопанска академия	проф. Елена Тодоровска
Фонд на фондовете, „Фонд Мениджър на финансовите инструменти в България“ ЕАД	Кремена Григорова
Група организации, работещи в сферата на социалното включване и интегрирането на маргинализираните групи	Деян Колев
	Спаска Петрова
Група организации, работещи в сферата на образованието, науката и културата	д-р Нели Колева
Група организации, работещи в сферата на политиките за младежта	Ивайло Иванов
Група организации, работещи в сферата на равенството между мъжете и жените, недискриминацията и равните възможности	Анна Портарска
Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“	Мария Крумова